MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

Posudek oponenta rigorózní práce

Jméno uchazeče: Mgr. J Nosek

Název práce: Laický prvek v českém trestním řízení

Specializace: Trestní právo

Oponent: doc. JUDr. Josef Kuchta, CSc

Pracoviště: katedra trestního práva PrF MU

Struktura posudku:

I.

Výsledky práce (včetně hodnocení, zda přináší nové poznatky nebo originální řešení)
Práce poskytuje ucelený přehled problematiky laického prvku v trestnm soudnictví. V tomto rámci se autor uceleně zabývá veškerou trestněprocesní problematikou, která je s tím spojena, s poukazem zejména na rozbor důvodů pro a proti ponechání či odbourání zejména přísedících v trestním řízení. Při výkladu těchto důvodů i současné konkretní situace v této oblasti reaguje na aktuální problémy v této oblasti, které nebyly ještě právně zachyceny a zpracovány. Novum je možno také spatřovat v základním propojení institutů trestního práva procesního týkajících se např. zásady veřejnosti a zásady senátního rozhodování. V závěru autor originálně hodnotí současnou úpravu a zaujímá stanoviska a náměty de lege ferenda.
Konstatuji, že práce přináší ve všech svých částech nové poznatky i nová řešení a návrhy pro lepší úpravu této problematiky. Problematika trestněprávní relevance účasti přísedícíchrozkazu nebyla ještě, pokud mohu posoudit, v naší trestněprávní teorii a praxi ještě komplexně řešena. Proto za výrazný tvůrčí přínos považuji nejen nová originální zamyšlení se nad problémy, ale i souhrn dosavadnách poznatků a komplexní vystižení souvislostí. Práce představuje souborné dílo, když v úvodu si autor staví několik hypotéz, na něž v závěrečné části odpovídá.

II.

Aktuálnost zpracovaného tématu

Aktuálnost tematu je značně vysoká, neboť v poslední době lze sledovat určité legislativní pohyby v této oblasti, a to v rovině i ústavněprávní i legislativní a praktické, na některé vzniklé praktické problémy bude třeba v nejbližší době reagovat (zejména v souvislosti s reakcemi na tzv. Bílou knihu justice) Lze očekávat, že touto problematikou se bude alespoň okrajově zabývat legislativní komise vytvořená k rekofifikaci trestního práva procesního, k čemuž tato práce může poskytnout vhodné podklady. V tomto směru je práce velmi dobrým preventivním vkladem pro praktická řešení.
Vzhledem k závažnosti výše uvedených bodů a vysoké kvalitě práce bych i doporučil, aby se autor zajímal i o vydání své práce pro veřejnost, např. formou monografie.

III.

Struktura práce – zvolené metody zpracování

Autor zvolil klasickou strukturu práce, která odpovídá potřebám tematu, zohlednil v ní však přiměřeně i novinky a nové jevy, které přinesla a patrně přinese i legislativa i praxe. Práce se skládá z několika částí, které na sebe logicky navazují, autor po vysvětlení základních pojmů a účelu práce uvádí stručný historický díl, z něhož pžechází k rozboru platné úpravy. Na to navazuje i kriminologická část, když autor shrnuje na základě pečlivého studia většinu důvodu pro i proti laicizaci soudnictví. Velmi cenné jsou i další, z nichž vyzdvihuji i reakce na aktuální problémy, které se vyskytly v nedávné minulosti, u nichž autor i na základě rozhodnutí Ústavního soudu zaujímá logická stanoviska. I to přispívá ke komplexnosti pojetí a celkového vyznění práce.
Z použitých metod lze vyzvednout vedle metody deskriptivní též metodu komparační, historickou a postupu od obecného ke zvláštnímu. V závěru autor na základě zobecnění získaných poznatků uvádí některé náměty de lege ferenda, s nimiž je možno obecně souhlasit a které se jistě stanou podnětem pro diskusi nejen v rámci obhajoby, ale popř. i v širším měřítku. I když se autor pokouší navrhnout i zcela konkretní řešení, ne vždy se mu to daří, bylo by dobře některá vysvětlit v rámci ústní obhajoby (viz dole).

IV.

Připomínky k textu

Věcně nebyly v textu shledány nesprávnosti. Autor rozebírá platnou právní úpravu, přičemž velmi vhodným a účinným způsobem kloubí texty z více právních odvětví, uvádí v jednotném stylu jak monografické prameny, tak i relevantní internetovou literaturu. Vzhledem k charakteru a zaměření práce nebylo možno více pracovat s judikaturou. Nezbytné souvislosti a vztahy mezi částmi práce byly zachovány, způsob uchopení problémů, stylistika i věcné a slovní vazby svědčí o vysoké erudici autora, který se problematikou patrně zabýval již v dřívější době. Žádné závažné připomínky k textu nemám.

V.

Jazyková a grafická úroveň, včetně dodržení čl. 5 a 5a Směrnice děkana č. 9/2012 O rigorózním řízení a Směrnice děkana č. 4/2013 O citaci dokumentů užívaných v pracích podávaných na Právnické fakultě Masarykovy univerzity.

Práce je na velmi dobré jazykové úrovni, je psána srozumitelnou formou při zachování potřebné míry odbornosti. Podmínky stanovené výše uvedenou směrnicí byly naplněny i přeplněny až na rozsah práce, který se pohybuje na spodní možné hranici. Tento nedostatek však autor dokázal překlenout kvalitou obsahovou. Práce má 88 stran textu, téměř 200 citací, což lze považovat nejen za dostačující, ale i mimořádné. Totéž lze říci o okruhu literatury, který je velmi obsáhlý a zahrnuje prakticky veškerou literaturu, která byla k dané problematice publikována, lze říci, že autor si při této mravenčí práci počínal velmi pečlivě a odpovědně. Ocenit je třeba i bohatou cizojazyčnou, zejména anglickou literaturu, z níž autor vycházel zejména v komparačních částech.

VI.

Otázky k obhajobě

str. 10, 85 až 87 - autor by mohl blíže rozvinout své odpovědi a názory na splnění, popřípadě existenci podkladů a hypotéz, které uvádí na str. 10
str. 35, 36 - blíže osvětlit a vyargumentovat zde uváděná tvrzení
str. 38 - podle autora absentuje vysvětlení účelu laického prvku - jak by tedy tento účel měl vypadat?
str. 42 - problematika separátního vota a jejího zveřejnění - jaký je názor autora?
str. 74 a násl. - názor autora na poroty a proč by neměl být tento institut převzat k nám

str. 83, 84 - vysvětlit, proč by se podle autora měla snížit věková hranice, jak zajistit seznamování se přísedících se spisem, jak by se mělo zvýšit odměňování přísedících, jak by mělo vypadat jejich právní poučování do hlavního líčení apod.
Celkový názor autora na přísedící.

VII.

Předepsaná formulace závěrů:[1]

1. Rigorózní práce
   ☒ **obsahuje** původní výsledky nebo originální zpracování ucelené části problematiky zvolené specializace, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu této specializace**.**
   ☐ **neobsahuje** původní výsledky nebo originální zpracování ucelené části problematiky zvolené specializace, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu této specializace**.**

2. Rigorózní práce

   ☒ **je doporučena** k obhajobě**.**
   ☐ **není doporučena** k obhajobě**.**

V Brně, dne 8. 1. 2019 Podpis oponenta

[1] Posudek, který neobsahuje předepsané explicitní závěry, nemůže být akceptován.